

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:
președinte – Ghenadie Nicolaev,
judecători – Vladimir Timofti și Nadejda Toma,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de partea vătămată Rusev Serghei, prin care solicită casarea deciziei Curții de Apel Cahul din 15 mai 2014, în cauza penală privindu-i pe

Nemțanu Denis Vasile, *născut la 20 august 1992, originar și domiciliat în s. Antonești, r-nul Cantemir;*

Lisița Ivan Vasilii, *născut la 22 octombrie 1987, originar și domiciliat în s. Antonești, r-nul Cantemir.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.03.2013 – 12.08.2013;

Instanța de apel: 22.10.2013 – 15.05.2014;

Instanța de recurs: 28.08.2014 – 22.10.2014.

Asupra recursului declarat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 12 august 2013, Nemțanu D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (2) Cod penal, la 3 ani închisoare;
- art. 349 alin. (1¹) Cod penal, la 1 an închisoare.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate, lui Nemțanu D. i-a fost stabilit definitiv pentru executare pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Lisița I. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (2) Cod penal, la 3 ani închisoare;
- art. 349 alin. (1¹) Cod penal, la 1 an închisoare.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul

total al pedepselor aplicate, lui Lisița I. i-a fost stabilit definitiv pentru executare pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numită lui Nemțanu D. și Lisița I., a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Procesul penal în privința lui Lisița I. și Nemțanu D., privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, în baza art. 109 Cod penal, a fost încetat din motivul împăcării părților.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, Nemțanu D. împreună cu Lisița I. la 15 martie 2013, aproximativ în jurul orelor 21:00, printr-o înțelegere prealabilă, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, tainic au pătruns în gospodăria cet. Popa S. din s. Antonești, r-nul Cantemir, de unde pe ascuns dintr-o construcție auxiliară au sustras 2 oi la prețul uneia de 1 000 lei, prin ce i-au cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în mărime de 2 000 lei.

Tot Nemțanu D., în continuarea acțiunilor sale criminale, la 15 martie 2013, după consumarea infracțiunii de furt, împreună și printr-o înțelegere prealabilă cu Lisița I., ambii fiind în stare de ebrietate alcoolică, în jurul orelor 22:15, intenționat, manifestând o lipsă de respect față de normele sociale și încălcând grosolan ordinea publică, manifestând superioritatea personalității lor asupra tuturor normelor stabilite în societate, din intenții huliganice în timp ce colaboratorii de poliție a Inspectoratului raional de poliție Cantemir, Rusev S., Miron I., Bordea Vl. și Condur V. investigau un caz de furt de la domiciliul cet. Popa S. din s. Antonești, r-nul Cantemir, în apropierea domiciliului lui Nemțanu V., fără nici un motiv Nemțanu D. și Lisița I. i-au înjurat cu cuvinte necenzurate pe reprezentanții organelor de drept, au aplicat violență față de ultimii opunând rezistență fizică și intimidându-i pe polițiști continuând să utilizeze expresii necenzurate în prezența mai multor persoane, după care prin amenințări i-au scuipat în public și le-au rupt intenționat uniformele, iar cu ajutorul unei bâte de lemn i-au amenințat pe ultimii cu răfuiala fizică, inclusiv cu aplicarea violenței nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, iar față de Rusev S., au aplicat violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei prin lovirea acestuia cu pumnul în piept.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin.(2) Cod penal – huliganism, adică *acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită* și de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, adică *amenințarea și violența aplicată asupra persoanei cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența, soldată cu vătămarea integrității corporale și a sănătății, fie cu nimicirea bunurilor persoanei cu funcție de răspundere.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către avocatul Josu L. în numele inculpatului Lisița I., prin care s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia acțiunile lui Lisița I. să fie încadrate în prevederile art. 287 alin. (2) Cod penal, condamnându-l la amendă în mărime de 400 unități convenționale, iar în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, inculpatul urmează să fie achitat, deoarece în acțiunile lui nu se întrunesc elementele infracțiunii nominalizate.

Apelantul a invocat în argumentarea cererii, că în cadrul ședinței de judecată învinuirea nu a prezentat nici o probă, care ar fi confirmat acțiunile inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 Cod penal. Din partea lui Lisița I. nu a fost aplicată careva violență asupra colaboratorilor de poliție, în acțiunile lui a persistat opunere de rezistență, care poate fi incriminată inculpatului ca contravenție și nici de cum în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal. Astfel, amenințarea exprimată în contextul infracțiunii date, poate adopta formele de amenințare cu moartea, amenințare cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, amenințarea cu nimicirea bunurilor. Însă, la caz, nici una din formele date nu au fost prezente în acțiunile inculpatului, or părților vătămate nu li s-a cauzat nici o leziune, mai mult că nici procurorul nu a adus careva probe în acest sens.

4. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 15 mai 2014, a fost admis apelul declarat de avocatul Josu L. în numele inculpatului Lisița I., fiind casată din oficiu, parțial, sentința primei instanțe în cauza penală privindu-i pe Nemțanu D. și Lisița I., cu pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează.

În baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Nemțanu D. și Lisița I. învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

Totodată, Nemțanu D. și Lisița I. au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 3 (trei) ani, pentru fiecare și în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numite lui Nemțanu D. și Lisița I., a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an și 6 luni, pentru fiecare.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a statuat că în acțiunile inculpaților nu pot fi reținute elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, din care considerente procesul penal în privința lor pe acest capăt de învinuire urmează a fi încetat, iar referitor la condamnarea în baza art. 287 alin. (2) Cod penal, s-a specificat că cumulul de probe administrate și cercetate în cauză demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților de cele incriminate.

Așadar, revenind la învinuirea adusă lui Nemțanu D. și Lisița I. în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, instanța de apel a constatat că acuzatorul de stat în ordonanța de

punere sub învinuire și în rechizitoriu, formulând învinuirea a descris doar circumstanțele caracteristice pentru infracțiunea de huliganism, iar în drept a încadrat acțiunile inculpaților în temeiul la două articole diferite, și anume, în baza art. 287 alin. (3) și art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

Prin urmare, inculpaților nu le-a fost înaintată învinuirea privind comiterea unor acțiuni în scopul sistării activității de serviciu a persoanelor cu funcții de răspundere, însă au fost învinuiți de săvârșirea unor acțiuni huliganice. Or, în acest caz este important că fapta să fie comisă anume în legătură cu participarea victimei la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale, iar în lipsa acestei legături, alin. (1¹) din art. 349 Cod penal, nu poate fi reținut la calificare.

În același context, instanța de apel a amintit că conform pct. 10) din alin. (2) al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica judiciară în cauzele despre huliganism” nr. 4 din 19.06.2006, actele de huliganism însoțite de opunerea de rezistență colaboratorilor, reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, inclusiv cele însoțite de violență sau de amenințarea aplicării ei în privința persoanelor indicate, sunt cuprinse în alin. (1) al art. 287 Cod penal. În conformitate cu art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale.

Deci, nefiind înaintată inculpaților învinuirea privind răspunderea pentru acțiunile calificate conform art. 349 alin. (1¹) Cod penal, procesul penal pe acest articol urmează a fi încetat în privința ambilor inculpați.

Referitor la stabilirea pedepsei, instanța de apel a menționat că, ținând cont de personalitatea inculpaților, circumstanțele cauzei și gravitatea faptei comise, cât și de condamnarea acestora doar pentru o infracțiune, este posibil de redus pedeapsa condiționată stabilită, pînă la 1 an și 6 luni, pentru fiecare.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către partea vătămată Rusev S., prin care se solicită casarea acesteia, cu menținerea în vigoare a sentinței, din motiv că instanța de apel, a adoptat o soluție neîntemeiată și ilegală în privința lui Nemțanu D. și Lisița I..

În esență, recurentul își argumentează cererea menționînd că instanța de fond a dat o apreciere juridică corectă acțiunilor inculpaților Nemțanu D. și Lisița I., încadrîndu-le în baza art. 349 alin. (1¹) și art. 287 alin. (2) Cod penal, deoarece în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei au fost acumulate probe suficiente, care demonstrează direct că acțiunile inculpaților săvârșite la data de 15.03.2013, după comiterea infracțiunii de furt, pe lângă încălcarea ordinii publice, erau îndreptate nemijlocit spre a sista activitatea colaboratorilor de poliție legată de documentarea infracțiunii de furt, care s-au manifestat prin amenințarea cu omor și răfuială fizică în adresa colaboratorilor respectivi pentru ca să înceteze acțiunile de investigare a cazului de furt, după care, Nemțanu D. l-a atacat pe Rusev S. vrînd să-l lovească cu o

bătă în cap, însă dînsul s-a apărut, apoi tot Nemțanu D. l-a lovit deja cu pumnul în piept și i-a rupt uniforma, călcîndu-i în picioare geanta și căciula.

Prin urmare infracțiunea de amenințare sau violență săvîrșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere a fost deja consumată, pînă la momentul în care colaboratorii de poliție împreună cu Rusev S. au început să-i rețină pe cei doi inculpați, după care au urmat acțiunile de insultare în continuare a lor cu cuvinte necenzurate, de amenințare cu răfuială fizică și omor, de scuipare în mod cinic și de aplicare a loviturilor cu picioarele de către Lisița I. asupra lui Bordea VI. și Miron Ilie, fapte care s-au petrecut în prezența victimei furtului și a martorilor și prin care acțiuni inculpații au comis deja infracțiunea de huliganism incriminat acestora în baza art. 287 alin. (2) Cod penal.

Totodată, recurentul consideră că este ilegală încetarea procesului penal privind acuzarea lui Nemțanu D. și Lisița I. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin.(1¹) Cod penal, din motiv că acuzatorul de stat nu le-a înaintat inculpaților învinuirea privind comiterea de către ei a acțiunilor în scopul sistării activității de serviciu a colaboratorilor de poliție. Aceste afirmații sînt declarative și nu corespund cu materialele cauzei.

Faptul că inculpaților, le-a fost înaint de către acuzatorul de stat învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, este confirmat și în apelul apărătorului Josu L., care menționează că inculpatul Lisița I. a fost pus sub învinuire în baza acestui articol.

De asemenea, partea vătămată critică soluția instanței de apel și în partea stabilirii pedepsei în privința inculpaților în baza art. 287 alin. (2) Cod penal, considerînd că aceasta este prea blîndă pentru faptele săvîrșite de ultimii și nu-și va atinge scopul stipulat în art. 61 Cod penal.

În drept, recurentul își fundamentează recursul ordinar pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

7.1. Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat rezultă că recurentul invocă ca temei de drept pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală. Pct. 6) menționat, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept

comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Partea vătămată consideră că instanța de apel nu și-a argumentat corespunzător soluția sa privitor la achitarea inculpaților pe capătul de învinuire imputat acestora în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, iar săvîrșirea infracțiunii respective se deduce din împrejurări de fapt care demonstrează cu certitudine că acțiunile inculpaților comise la data de 15.03.2013, pe lîngă încălcarea ordinii publice, erau îndreptate nemijlocit spre a sista activitatea colaboratorilor de poliție legată de documentarea infracțiunii de furt și s-a manifestat acestea prin amenințarea cu omor și răfuială fizică în adresa colaboratorilor respectivi, pentru ca să înceteze acțiunile de investigare a cazului de furt, după care, Nemțanu D. l-a atacat pe Rusev S. vrînd să-l lovească cu o bîță în cap, însă dînsul s-a apărat, apoi l-a lovit deja cu pumnul în piept și i-a rupt uniforma, călcîndu-i în picioare geanta și căciula.

Așadar, referitor la criticile enunțate și pretinsele erori invocate de recurent, instanța de recurs amintește că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decît cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond și de apel. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvîrșite de Nemțanu D. și Lisița I. și se va expune privitor la pedeapsa stabilită acestora.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapa instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Totodată, Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decît cea pe care materialul probator o susține.

7.2. În continuare, verificînd materialele dosarului în raport cu criticile recurentului, Colegiul penal specifică că, judecînd apelul, instanța de apel a examinat

cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptînd o soluție corectă privind achitarea inculpaților de învinuirea adusă acestora în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt stabilite în speța dată.

Astfel, din actele cauzei se constată că, prin rechizitoriu Nemțanu D. și Lisița I. au fost puși sub învinuire în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, pentru faptul că: „ *Nemțanu D., în continuarea acțiunilor sale criminale, la 15 martie 2013, după consumarea infracțiunii de furt, împreună și printr-o înțelegere prealabilă cu Lisița I., ambii fiind în stare de ebrietate alcoolică, în jurul orelor 22:15, intenționat, manifestînd o lipsă de respect față de normele sociale și încălcînd grosolan ordinea publică, manifestînd superioritatea personalității lor asupra tuturor normelor stabilite în societate din intenții huliganice în timp ce colaboratorii de poliție a Inspectoratului raional de poliție Cantemir, Rusev S., Miron I., Bordea Vl. și Condur V. investigau un caz de furt de la domiciliul cet. Popa S. din s. Antonești, r-nul Cantemir, în apropierea domiciliului lui Nemțanu V., fără nici un motiv Nemțanu D. și Lisița I. i-au înjurat cu cuvinte necenzurate pe reprezentanții organelor de drept, au aplicat violență față de ultimii opunînd rezistență fizică și intimidîndu-i pe polițiști continuînd să utilizeze expresii necenzurate în prezența mai multor persoane, după care prin amenințări i-au scuipat în public și le-au rupt intenționat uniforme, iar cu ajutorul unei bîte de lemn i-au amenințat pe ultimii cu răfuiala fizică, inclusiv cu aplicarea violenței nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, iar față de Rusev S., au aplicat violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei prin lovirea acestuia cu pumnul în piept.*”

Ulterior, prin sentință, inculpații au fost condamnați în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, la 1 an închisoare, iar potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numită lui Nemțanu D. și Lisița I., a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani. Avocatul inculpatului Lisița I. a atacat cu apel sentința instanței de fond criticînd în mare parte dispunerea condamnării ultimului în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal și, după verificarea circumstanțelor cauzei, prin decizia instanței de apel, s-a dispus admiterea apelului declarat și încetarea procesului penal în privința lui Nemțanu D. și Lisița I., pe capătul de învinuire imputat acestora în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, deoarece există alte circumstanțe care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea lor la răspundere penală.

Pentru a dispune în acest fel, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a specificat că: „ *... inculpaților prin rechizitoriu nu le-a fost incriminat comiterea acțiunilor în scopul sistării activității de serviciu, or în aceste cazuri este important ca fapta să fie comisă anume în legătură cu participarea victimei la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale. În lipsa acestei legături alin. (1¹) al art. 449 Cod penal nu poate fi reținut la calificare.*”

Relevant de reținut este faptul că, instanța de apel a constatat că acuzatorul de

stat în ordonanța de punere sub învinuire și în rechizitoriu, formulând învinuirea a descris doar circumstanțele caracteristice pentru infracțiunea de huliganism, iar în drept a încadrat acțiunile inculpaților în temeiul la două articole diferite, și anume, în baza art. 287 alin. (3) și art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

Călăuzitoare în acest sens sunt și prevederile expuse în textul Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19 iunie 2006 Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism // *Buletinul CSJ a RM 1/11, 2007*, potrivit cărora actele de huliganism însoțite de opunerea de rezistență colaboratorilor, reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, inclusiv cele însoțite de violență sau de amenințarea aplicării ei în privința persoanelor indicate, sunt cuprinse complet în alin.(1) art. 287 și nu necesită o calificare suplimentară conform altor articole din Codul penal.

În atare circumstanțe, Colegiul penal constată că, contrar prevederilor art. 281 alin. (2) și art. 296 Cod de procedură penală, acuzatorul de stat, în speța discutată, nu a adus învinuirea în aspectul în care a susținut-o pe parcursul judecării cauzei, și anume, că probele administrate demonstrează vinovăția lui Nemțanu D. și Lisița I. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de 349 alin. (1¹) Cod penal, or în învinuirea adusă acestora, nu s-a specificat în ce constau aceste elemente constitutive ale infracțiunii imputate. Nici în cadrul urmăririi penale, nici în ședințele de judecată a instanțelor de fond și în cea de apel, acuzatorul nu a adus probe ce ar confirma prezența elementelor ce sînt caracteristice infracțiunii nominalizate.

Prin urmare, procedîndu-se în asemenea mod, a avut loc o încălcare a exigențelor art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene, potrivit căruia - „... *orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa*”. Tot aici, este aplicabilă și jurisprudența în materie penală a Curții Europene, și anume, în cauza Adrian Constantin vs. România, Hotărîrea din 12.04.2011, unde Curtea a subliniat încă o dată, “... *rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul, ca act de acuzare, reamintind faptul că paragraful 3 al articolului 6 din Convenție recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor sale. Informarea precisă și completă reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor.*”

În deplin acord cu cele enunțate, Colegiul reiterează că rechizitoriul, în sensul art. 297 Cod de procedură penală, este actul de sesizare a instanței de judecată, care se întocmește după prezentarea materialelor de urmărire penală și care trebuie să cuprindă, printre altele, informații despre fapta incriminată persoanei în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică, formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă, deoarece instanța de judecată are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu.

Or, în atare circumstanțe, se concluzionează că, data, locul și modalitatea acționării inculpaților în vederea săvârșirii infracțiunii imputate, trebuie întotdeauna să fie adusă la cunoștința părților, mai ales pentru a da posibilitatea inculpaților de a-și pregăti apărarea.

Este de remarcat și faptul, în acest aspect, că potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconcepută că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii.

Mai mult, potrivit art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuितului, învinuitului, inculpatului.

Conform art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Asupra celor menționate, Colegiul penal conchide că, instanța de apel a adoptat o soluție corectă privind încetarea procesului penal privind acuzarea imputată inculpaților în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, deoarece învinuirea înaintată lui Lișița I. și Nemțanu D. nu a fost clară și previzibilă.

În virtutea considerentelor expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârilor atacate sub aspectele invocate de partea vătămată în recursul deferit spre soluționare, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată.

7.3. Cu privire la alegațiile recurentului despre blîndețea pedepsei aplicată inculpaților prin prisma art. 90 Cod penal, instanța de recurs expune următoarele argumente.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sînt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea

acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76 – 77 Cod penal, precum și, efectele acestora prevăzute în art.78 Cod penal.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, s-au valorificat de instanțele ierarhic inferioare anume în această ordine, fiindu-le stabilită inculpaților termenul de pedeapsă prevăzut de art. 287 alin. (2) Cod penal, de 3 ani închisoare, adică în limitele sancțiunii normei respective, care prevede pedeapsa cu închisoarea pînă la 5 ani sau amendă în mărime de la 400 la 1000 unități convenționale. Marja de apreciere de la limita minimă spre maximă aparține instanței de judecată.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea duratei și cuantumului pedepsei, în cazul aplicării închisorii, continuă operațiunea de individualizare, în aspectul executării pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează a fi pusă în executare ori sub condiția personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi concluzionat că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probă, adică de încercare.

Colegiul menționează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

În speță, instanța de recurs, consideră întemeiate motivele instanței de apel care au fost puse la baza aplicării prevederilor art. 90 Cod penal. Or, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Așadar, din interpretarea coroborată a acestor texte, se specifică că modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei aplicate inculpaților, pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) Cod penal, este în acord cu principiul proporționalității avîndu-se în vedere fapta comisă și urmările produse.

Pe cale de consecință, în fapt, se reiterează că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind motivată, instanța

de apel a apreciat just probele cercetate, specificînd motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată, iar criticele din recursul declarat de partea vătămată privind încetarea procesului penal pe capătul de învinuire imputat inculpaților în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, sunt vădit nefondate.

În virtutea considerentelor expuse, constatînd că, în cauză, există o concordanță deplină între dovezile administrate și situația de fapt stabilită de curtea de apel în privința inculpaților Nemțanu D. și Lisița I., nefiind identificată de instanța de recurs vreo probă a cărei existență sau inexistență să fi fost în mod eronat afirmată de instanța de apel sau al cărei conținut să fi fost redat contrar a ceea ce este evident și fără posibilitate de controversă, Colegiul penal consideră că nu este incident cazul de casare prevăzut de dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, apreciind ca fiind neîntemeiate criticile formulate sub acest aspect de către partea vătămată Rusev S..

8. În atare circumstanțe, în temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Rusev Serghei, prin care solicită casarea deciziei Curții de Apel Cahul din 15 mai 2014, în cauza penală privindu-i pe Nemțanu Denis Vasile și Lisița Ivan Vasilii, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 07 noiembrie 2014.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecători

Vladimir Timofti

Nadejda Toma